

ΚΑΤΑΥΛΙΣΜΟΣ ΜΟΡΙΑΣ

Περιγραφή της κατάστασης που συνάντησε η ομάδα διεκδίκησης δικαιωμάτων και επικοινωνίας της PRAKSIS κατά την επίσκεψή της στη Λέσβο, Μυτιλήνη 19/1/2017

Σημείο νέων αφίξεων

Στέγαση: Μια μεγάλη θερμαινόμενη τέντα σε κλειστό επιτηρούμενο χώρο, φιλοξενεί τις νέες αφίξεις. Ο αριθμός των διαμενόντων ποικίλλει από μέρα σε μέρα ανάλογα με τις αφίξεις. Σε ερώτηση για το αν τους εξήγησαν τις δυνατότητες που έχουν ως προς το δικαίωμά τους για αίτηση ασύλου υπήρξαν διφορούμενες απαντήσεις. Κανένας από όσους πλησίασαν την ομάδα μας (Σύριοι, Ιρανοί, κλπ) δεν είχαν ενημερωθεί για τη νέα κοινή δήλωση ΕΕ – Τουρκίας και τα όσα επιφέρει στις διαδικασίες αιτήσεως ασύλου (αιτιολογία κράτησης, χρόνος καταγραφής αιτήματος ασύλου, διαδικασία επιστροφής, κλπ).

Σίτιση: Η ομάδα ήταν παρούσα στο μεσημεριανό, από το οποίο θα τρέφονταν και μεγάλοι και παιδιά των οικογενειών (τυποποιημένο ρύζι και αραβική πίτα). Οι μερίδες ήταν αρκετές, όμως το είδος του φαγητού δεν βοηθούσε ούτε στη σωστή διατροφή ούτε στην αντιμετώπιση των δυσμενών καιρικών συνθηκών. Η διανομή γινόταν σε ανοιχτό χώρο (η σχηματιζόμενη ουρά ήταν εκτεθειμένη στη βροχή).

Υγιεινή: Οι διαμένοντες έτρωγαν και κοιμόνταν στο ίδιο μέρος. Από τις 3 τουαλέτες που είχαν στη διάθεσή τους λειτουργούσαν οι 2, ενώ οι διαμένοντες μας έλεγαν ότι μόνοι τους καθαρίζουν την 3^η (δεν υπήρχε νερό) κατόπιν υπόδειξης του προσωπικού του ΚΥΤ «δική σας είναι καλώς κάνετε και την καθαρίζετε εσείς». Μια από τις δυο τουαλέτες εν λειτουργία είχε διαρροή η οποία επηρέαζε όλη την είσοδο στο χώρο των τουαλετών. Οι μπουγάδες απλώνονταν στα συρματοπλέγματα. Δεν υπήρχε καθόλου ζεστό νερό.

Χρόνος αναμονής: Ο αρχικός σχεδιασμός του Κέντρου Υποδοχής και Ταυτοποίησης (στο εξής ΚΥΤ) δίνει μέγιστο χρονικό όριο διαμονής σε αυτό το σημείο τις 48 ώρες, υπήρξαν όμως άνθρωποι που δήλωσαν ότι διαμένουν εκεί και ένα μήνα.

Αριθμός στεγαζομένων: Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης περίπου 40 άτομα. Με τις παρούσες συνθήκες στέγασης και υγιεινής δεν είμαστε σε θέση να ορίσουμε το πόσος κόσμος μπορεί να διαμένει εκεί έστω και για 48 ώρες.

Πτέρυγα οικογενειών

Στέγαση: Ειδικός χώρος με δική του πόρτα εισόδου/εξόδου ανοιχτή που περιλαμβάνει μόνο κοντέινερ φιλοξενεί τις οικογένειες. Σε κάθε κοντέινερ διαμένουν περίπου 30 άτομα που έχουν στήσει αυτοσχέδια διαχωριστικά με κουβέρτες για να εξασφαλίσουν ενός είδους ιδιωτικότητα. Κάθε κοντέινερ έχει air condition και σε όσα κοντέινερ επισκέφτηκε η ομάδα, τα A/C λειτουργούσαν. Οι περισσότερες περιπτώσεις οικογενειών είχαν περάσει την προκαταγραφή, μερικές οικογένειες είχαν κάνει και συνεντεύξεις και ανέμεναν είτε τα αποτελέσματα εξέτασης του αιτήματός τους είτε δεύτερη συνέντευξη καθώς η πρώτη απόφαση ήταν απορριπτική. Μέσος όρος χρόνου διαμονή των οικογενειών εκεί ήταν 6 μήνες.

Σίτιση: Η ομάδα ήταν παρούσα στο μεσημεριανό, από το οποίο θα τρέφονταν και μεγάλοι και παιδιά των οικογενειών και ήταν ζεστό γεύμα. Η διανομή γινόταν στον κεντρικό χώρο του συσσιτίου για όλους και η μεγάλη σχηματιζόμενη ουρά ήταν εκτεθειμένη στις καιρικές συνθήκες (βροχή). Όπως μας είπαν οι διαμένοντες, πάντα αυτή η μεγάλη αναμονή δημιουργεί διάφορες αιτίες συγκρούσεων.

Υγιεινή: Οι διαμένοντες έτρωγαν έξω από τα κοντέινερ όταν το επέτρεπαν οι καιρικές συνθήκες σε ένα πάγκο. Υπήρχε μια τουαλέτα ανά πέντε κοντέινερ και κάποιες φορές μας δήλωσαν ότι υπήρχε ζεστό νερό ενώ άλλες όχι.

Χρόνος αναμονής: Δεν υπάρχει συγκεκριμένος χρόνος διαμονής αυτών των οικογενειών.

Αριθμός στεγαζομένων: Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης περίπου ... άτομα.

Πτέρυγα ασυνόδευτων ανηλίκων

Στέγαση: Ειδικός χώρος με δική του πόρτα εισόδου/εξόδου κλειστή και φυλασσόμενη από την αστυνομία που περιλαμβάνει μόνο κοντέινερ φιλοξενεί τα ασυνόδευτα παιδιά. Σε κάθε κοντέινερ διαμένουν περίπου 30 παιδιά και υπήρχαν 3 κοντέινερ διαθέσιμα στην πτέρυγα Γ (οι πτέρυγες Α και Β φιλοξενούν τώρα ευάλωτες οικογένειες). Κάθε κοντέινερ έχει air condition και σε όσα κοντέινερ επισκέφτηκε η ομάδα, τα Α/Σ λειτουργούσαν. Τα παιδιά που διαμένουν εκεί έχουν δηλώσει ανήλικα και παραμένουν πλέον το λιγότερο δυνατόν στις πτέρυγες για την αποφυγή επεισοδίων καθώς αναζητούνται διαρκώς διαθέσιμοι χώροι φιλοξενίας στους ξενώνες που παραπέμπει το ΕΚΚΑ.

Σίτιση: Γίνεται ξεχωριστή διανομή φαγητού εντός της πτέρυγας και με διαφορετικό μενού (πιο εμπλουτισμένης διατροφής) για παιδιά. Δεν αναφέρθηκαν καθόλου παράπονα για το φαγητό κατά την επίσκεψη της ομάδας στο χώρο.

Υγιεινή: Τα παιδιά τρώνε σε εσωτερικό χώρο ειδικό κοντέινερ. Υπάρχει μια τουαλέτα ανά δυο κοντέινερ και όπως μας δήλωσαν σχεδόν πάντα ζεστό νερό.

Χρόνος αναμονής: Μετά τις ταραχές των προηγούμενων μηνών και τις αυτοκαταστροφικές τάσεις των παιδιών ο χρόνος αναμονής έχει μειωθεί από μερικές μέρες σε μερικές εβδομάδες.

Αριθμός στεγαζομένων: Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης φιλοξενούνταν 10 παιδιά. Καθώς υπήρχαν κενές θέσεις, στην πτέρυγα φιλοξενούνταν και οικογένειες με ευαλωτότητα (π.χ. μονογονεϊκές).

Παροχές: Χώρος δημιουργικής απασχόλησης, πλυντήριο για τα ρούχα των παιδιών, χώρος για εκπαιδευτικό πρόγραμμα βραχείας συμμετοχής σε συνεργασία με εκπαιδευτικούς που έχουν μετατεθεί από το Υπουργείο, διερμηνείς και διαμεσολαβητές. Επίσης στην κεντρική αυλή υπάρχει δυνατότητα κάποιων αθλητικών δραστηριοτήτων.

Υπόλοιποι διαμένοντες

Στέγαση: Πάνω από 500 σκηνές igloo διάσπαρτες στο χώρο. Ορισμένες εθνικότητες έχουν κάνει δικά τους «γκέτο». Υπολογίζουμε ότι στις σκηνές διαμένουν περίπου 1000 άνθρωποι εκτεθειμένοι στις καιρικές συνθήκες. Κάποιες έχουν εσωτερικά καλυφθεί από πολυουρεθάνη για να αντέξουν το κρύο, υλικό εξαιρετικά εύφλεκτο που εκπέμπει αναθυμιάσεις και είναι καρκινογόνος σε υγρή μορφή. Η ομάδα είδε πολύ κοντά στις σκηνές ξύλα να καίγονται για ζέστη, όπως και εκτεθειμένα καλώδια που φιλοξενούν μικρά θερμαντικά σώματα. Ανά 100 περίπου σκηνές υπάρχουν μεγαλύτερες σκηνές - χώροι μαζικής παραμονής. Η στέγαση αυτών των ανθρώπων είναι σε εξαιρετικά δυσμενείς συνθήκες. Η γυναίκα που δεν πρόλαβε να φύγει από τη σκηνή της όταν αυτή πήρε φωτιά πριν από δύο μήνες και κάηκε μαζί με το παιδί της, ήταν αφορμή μιας μαζικής διαμαρτυρίας - εξέγερσης. Οι ζημιές που προκλήθηκαν στους χώρους διαμονής δεν έχουν ακόμα αποκατασταθεί. Αρκετές αναφορές κάνουν λόγο για διακίνηση και χρήση ναρκωτικών αλλά και σεξουαλική εργασία με πολύ χαμηλή αμοιβή (2 ή 3 ευρώ) που μεταξύ άλλων αφορά αφρικανές γυναίκες. Δεν υπάρχει καμία μέριμνα για μέτρα προφύλαξης και μείωσης βλάβης, ενώ αναφέρθηκαν περιπτώσεις γυναικών που παραπέμφθηκαν σε νοσοκομείο για τερματισμό ανεπιθύμητης εγκυμοσύνης.

Σίση: Η διανομή γινόταν στον κεντρικό χώρο του συσσιτίου για όλους και η μεγάλη σχηματιζόμενη ουρά ήταν εκτεθειμένη στις καιρικές συνθήκες (βροχή). Όπως μας είπαν οι διαμένοντες, πάντα αυτή η μεγάλη αναμονή δημιουργεί διάφορες αιτίες συγκρούσεων. Ωστόσο, υπάρχουν αναφορές αδικαιολόγητης χρήσης βίας από αστυνομικούς σε ανθρώπους που περιμένουν στην ουρά (χρήση taser). Είδαμε επίσης περιπτώσεις ανθρώπων που ανασκεύαζαν το φαγητό στις σκηνές τους με διάφορους αυτοσχέδιους μηχανισμούς (π.χ. σόμπα κάτω από πλαστικό καφάσι σαν γκριλ για να ζεσταθεί αραβική πίτα).

Υγιεινή: Όλοι αυτοί οι άνθρωποι που ζουν στις σκηνές εξυπηρετούνται από 6 ανδρικές και 6 γυναικείες τουαλέτες, που μυρίζουν άσχημα και δεν λειτουργούν όλες. Δεν υπάρχει παροχή ζεστού νερού.

Χρόνος αναμονής: Από ένα μέχρι και 10 μήνες. Αναμένεται είτε συνέντευξη, είτε γνωμοδότηση της εξέτασης του αιτήματος ασύλου σε πρώτο βαθμό είτε να ολοκληρωθεί η διαδικασία αιτήματος ασύλου σε δεύτερο βαθμό.

Αριθμός στεγαζομένων: Κατά προσέγγιση 1000 άτομα αν και είδαμε να τοποθετούνται σκηνές και στα πιο απίθανα σημεία του καταυλισμού.

Κτίριο Υπηρεσίας Ασύλου

Ο πιο φυλασσόμενος χώρος μέσα στη Μόρια (διπλό συρματόπλεγμα). Έξω από το κτίριο συνωστίζονται διαμένοντες προσπαθώντας να εκμαιεύσουν μια φράση για την απόφαση που αφορά το αίτημά τους. Όπως μας είπε η πλειοψηφία των ανθρώπων που ρωτήσαμε δεν υπάρχει κεντρική καθημερινή επικοινωνία των ονομάτων που θα κληθούν για εξέταση / συνέντευξη ή θα ανακοινωθεί απόφαση του αιτήματός τους. Οι άνθρωποι περιμένουν έξω από το κτίριο, εκτεθειμένοι στις καιρικές συνθήκες.

